

In Hilversum blijft islamisering ook tijdens verkiezingscampagne taboe

Posted on 30 oktober 2025 by Benno de Jongh

De islamisering van Nederland is al tientallen jaren gaande, vooral door immigratie, maar ook door politieke druk in binnen- en buitenland. Het heeft er alle schijn van dat opwinding over het Israëliische optreden tegen de radicale Hamas-moslims in de Gazastreek een nieuwe impuls heeft gegeven aan die islamisering. Nederland onderscheidt zich daarbij van veel andere westerse landen door het gebrek aan weerstand tegen de islam. Dat terwijl het buigen voor de islam (ook door 'zelfislamisering') toch ernstige risico's voor westerse waarden, rechten en vrijheden met zich meebrengt, evenals ernstig verlies van maatschappelijke samenhang. Benno de Jongh schetst deze weken in Wynia's Week hoe de islam greep krijgt op Nederland en wat er nog aan te doen is.

Vandaag deel 12: Islamisering ontbreekt in verkiezingscampagne

Een nieuw dieptepunt. Zo kunnen we de verkiezingscampagne gerust noemen. Voorafgaand aan de campagne klonk de rituele smeekbede van politici en commentatoren om het nu 'eindelijk eens over de inhoud te hebben'. Maar nee, in

Hilversum waren ook deze ronde 'de wetten van tv' leidend. Meer dan ooit werd de verkiezingscampagne gedomineerd door spindokters met een dubbele agenda, parlementair journalisten met politieke voorkeuren, opdringerige ex-politici, peilers en presentatoren van wie het gebabbel vooral ging over de dynamiek van de campagne zelf.

Het dieptepunt waren de tv-debatten, waar na weglaten van filmpjes, toeters en bellen hooguit 40 minuten effectieve spreektijd overbleef voor degenen die de kiezers moeten gaan vertegenwoordigen. Nauwkeurig voorbereide oneliners zijn dankzij de NPO en commerciële zenders voor lijsttrekkers van levensbelang geworden.

Overspannen tv-formats

Het Mediapark bepaalt nog steeds in hoge mate de politieke agenda, al is het maar dat fragmenten uit debatten, talkshows en interviews veelvuldig terugkeren op de alternatieve media. In de overspannen Hilversumse tv-formats bleek geen ruimte voor verdieping van welk onderwerp dan ook. Immigratie, wonen en zorg kregen nog enige aandacht, maar voor andere onderwerpen zoals het buitenland, ondernemersklimaat, energie, klimaat en de Europese Unie was amper aandacht.

Ook de oprukkende islamisering van de samenleving, een thema waar een groot deel van de Nederlanders zich zorgen om maakt, kwam amper ter sprake. Verbazingwekkend was dat overigens niet, want het onderwerp krijgt ook buiten verkiezingstijd zelden de aandacht die het verdient. Sinds de verkiezingsoverwinning van de PVV in 2023 is het al helemaal onmogelijk een rustig inhoudelijk gesprek op de buis te zien over de steeds dominantere religie.

Politiek midden en links claimen dat Geert Wilders 'het land gijzelt met een politiek van haat' of woorden van gelijke strekking. Het omgekeerde is minstens even waar: door onderwerpen als immigratie, integratie en islam tot taboe te verklaren wordt de onvrede onder grote delen van de bevolking niet geadresseerd en dus steeds groter. Een sentiment waar het Mediapark door de taboeïsering van deze onderwerpen ironisch genoeg aan meewerkt.

Toen Ingrid Coenradie besloot om op de lijst van JA21 te gaan staan, kwam *Nieuwsuur* langs en vroeg haar in bijzijn van lijsttrekker Joost Eerdmans en nummer 2 op de lijst Annabel Nanninga wat ze van de islam vond. Een legitieme vraag, die

vooral tot doel leek te hebben om de inhoudelijke verschillen tussen islam-criticus Nanninga en nieuw partijlid Coenradie te signaleren. Haar antwoord: 'Nou ja, ik vind het prima dat er kritische geluiden zijn, maar dat is een beetje alsof je me vraagt wat ik van het christendom vind; ik vind alles helemaal prima. Iedereen mag geloven waar ze in willen geloven.' Tot enige inhoudelijke verdieping van het onderwerp op tv kwam het vervolgens niet.

BBB deed nog een actieve poging het thema op de agenda te zetten door de publicatie van een 14-pagina's tellend document waarin de partij uitlegt hoe ze paal en perk wil stellen aan islamitisch extremisme. Mona Keijzer mocht her en der komen opdraven om te vertellen dat BBB pleit voor een verbod op het verheerlijken van terrorisme en voor een boerkaverbod, en dat ze een einde wil maken aan de buitenlandse financiering van moskeeën en scholen die haat of onverdraagzaamheid verspreiden.

De podcast als belangrijkste medium

In de traditionele media vielen direct kwalificaties als 'onrechtstatelijk' en 'extreemrechts' of welk woord op dat moment in de mode was bij progressief-links om politieke tegenstanders bij voorbaat te diskwalificeren. Keijzer kreeg van journalisten als Sven Kockelmann vooral de 'sportvraag': of het pamflet wellicht een poging was PVV-kiezers naar BBB te lokken.

Een inhoudelijk gesprek over dit onderwerp bleek alleen mogelijk bij de zogenoemde nieuwe media, zoals de podcast van *De Nieuwe Wereld* en de podcast van Bart Nijman en Theodor Holman. Het zou goed kunnen dat – in navolging van de Amerikaanse presidentsverkiezingen van november 2024 – podcasts het belangrijkste medium worden bij de volgende Kamerverkiezingen, zeker nu de beeldbuis door steeds minder mensen als de heilige graal wordt gezien. Dat neemt niet weg dat de televisie nog steeds van grote invloed is op het stemgedrag van de Nederlanders en dat ook nog wel een decennium zal blijven.

Geen verdieping

Even leken de onderwerpen integratie en islamisering in het geheel niet ter sprake te komen, op bovenstaande voorbeelden na. Natuurlijk waren er de voorspelbare oneliners tijdens de tv-debatten van Wilders en zijn politieke tegenstanders. Wilders' uitspraak 'mensen voelen zich een vreemde in eigen land' werd steevast

beantwoord door links-progressieve politici als Rob Jetten en Frans Timmermans met frases dat de PVV-leider 'groepen tegen elkaar opzet met een politiek van haat'. De kijker kan de tegengestelde probleemanalyse inmiddels wel dromen en ziet zijn beeld bevestigd: in Den Haag maakt men louter ruzie. De behoefte aan enige vorm van verdieping wordt door Hilversum maar niet beantwoord, vooral omdat er consequent veel te weinig tijd wordt gereserveerd voor de debatten.

Geen inhoudelijk debat over artikel 23

Het dichtst bij een werkelijk inhoudelijke discussie over de islamisering was er na de uitzending van *Nieuwsuur* waarin Henri Bontenbal kritisch werd bevraagd over artikel 23. De CDA-lijsttrekker werd gedwongen het standpunt te herhalen dat zijn partij al 45 jaar heeft: dat de vrijheid van onderwijs bijkans heilig is. De ietwat ongelukkige formulering droeg bij aan de gecultiveerde verontwaardiging bij het landelijke journaal, dat alweer op zoek was naar een nieuw lievelingetje om het Catshuis in te loodsen. Voor je het wist werd de vrijheid van onderwijs gereduceerd tot een *gamechanger*, een uitglijder die een zeteldaling betekende. Wat een mooi beginpunt had kunnen zijn voor een interessante gedachtewisseling over een veelomvattend onderwerp eindigde in Hilversumse hysterie.

Laat er geen misverstand over bestaan, het was natuurlijk volstrekt legitiem dat *Nieuwsuur* de CDA-voorman over de vrijheid van onderwijs bevroeg. Wat vooral opviel was dat in de nasleep van de uitzending de islamitische scholen veelal buiten schot bleven. Dat terwijl islamitisch onderwijs het snelst groeiend type onderwijs is en ook nog eens veruit de meest controversiële denkbeelden verspreidt, zoals onderdanigheid van de vrouw en zeer beperkte acceptatie van homoseksualiteit. Als gevolg van deze bewuste en onbewuste zelfcensuur lukte het de tv-redacties niet te raken aan de kern van het probleem: die van een snel oprukkende, zich steeds orthodoxer uitende religie van wie de waarden en normen regelrecht ingaan tegen die van de vrije westerse samenleving. Onbenoemd bleef ook dat het kwalitatief beste onderwijs in Nederland juist het christelijke is.

Parlementair journalist Frits Wester bakte ze het bruinst door in de talkshow *RTL Tonight* zo'n beetje alle denominaties te noemen, behalve de islamitische. Wester zei letterlijk: 'Vrijheid van onderwijs wordt vaak toegespitst op een klein groepje van reformatorische scholen, maar dat is maar een klein gedeelte waar dit soort denkbeelden leven. Maar het is veel meer: het zijn ook de Daltonscholen, de Rudolf

Steiner-scholen en het bijzonder openbaar onderwijs. Het is meer het probleem van de gemeenschap waarin jongeren leven dan de scholen op zich.'

Mogelijk maakte Wester een foutje door de islamitische scholen te vergeten, maar het valt op dat de olifant in de kamer vaker onbenoemd blijft. Bewust of niet, het is tekenend voor een media-klimaat waar de vrees om de islam te benoemen steeds groter lijkt te worden. Of het nou de angst is om buiten de mediakliek te vallen, de angst om voor racist te worden uitgemaakt of zelfs de angst voor activistische links-extremisten en islamisten.

SBS vertolkt zorgen uit samenleving

Niet alleen de nieuwe media duiken in het gat dat de publieke omroep en RTL achterlaten, SBS is op televisie de uitzondering die de regel bevestigt. John de Mol en zijn zenderbazen lijken goed door te hebben dat veel kijkers genoeg hebben van politiek correcte praatjes. In *Vandaag Inside* zegt Johan Derksen regelmatig zich zorgen te maken over de islamisering van de samenleving. En ook iemand als Wierd Duk praat in het SBS-programma *Nieuws van de Dag* geregeld over de vervreemding die veel Nederlanders in toenemende mate ervaren in hun leefomgeving.

Voor de traditionele media is dit geluid even wennen, getuige de *hit pieces* die Derksen en Duk om de haverklap te verduren krijgen, vooral uit de hoek van *NRC* en *Volkskrant*. Ook op NPO Radio 1 is regelmatig te horen dat SBS-programma's zich zouden bezondigen aan tendentieuze berichtgeving en een a-kritische houding hebben tegenover gasten, die 'geheel onweersproken kunnen zeggen wat ze willen'.

Voor de Hilversumse klik zal het (zeer waarschijnlijke) ontbreken van de PVV in een nieuwe regering voelen als een overwinning. Maar Wilders is niet de kwaal, hij is slechts het symptoom. Na een kwart eeuw ziet de Hilversumse elite – de ene omroep is nog woker dan de andere – nog steeds niet dat de verkiezingsuitslag een Pyrrusoverwinning is, al is het maar omdat de anti-establishment-stem nog steeds electoraal luid klinkt.

Mocht de PVV op een dag verdwijnen, om welke reden dan ook, dan blijft de onvrede over het gebrek aan democratische vertegenwoordiging bestaan. Dan verschijnt er ongetwijfeld een nieuwe partij die deze onvrede vertolkt en waarvan

het maar zeer de vraag is of die wel de goedkeuring kan verdragen van de politiek-correcte media. Niet voor niets worden rechts-populistische partijen, of hoe je ze ook wil typeren, overal in Europa steeds populairder. De hoop dat door Wilders buiten de coalitie te houden ook het probleem is verdwenen, is wensdenken dat grenst aan naïviteit.

Problemen verdwijnen niet

De kiezer is de baas, luidt het adagium. Maar juist die kiezer heeft steeds minder vaak het gevoel nog de baas te zijn. In toenemende mate vertelt het Mediapark wat de Nederlander moet vinden van bepaalde zaken. Veel heikele onderwerpen blijven onbesproken. Deze verkiezingen laten als geen ander zien dat Hilversum de macht heeft om een nieuwe premier in het zadel te hijsen. Het lijkt wel alsof de presentatoren, netmanagers, duiders en peilers zich daar steeds meer van bewust zijn. Tegelijkertijd weigeren ze in te zien dat de problemen die een kwart eeuw geleden aan de oppervlakte kwamen, met een nieuw kabinet en een nieuwe premier niet opeens zijn verdwenen.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar? **Doneren kan zo** www.wyniasweek.nl/doneren/. **Hartelijk dank!** Donateurs kunnen ook reageren op recente artikelen, video's en podcasts en ter publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw publicabele reacties aan reacties@wyniasweek.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. Welkom!